

ORIYA LANGUAGE

Time Allowed—Three Hours

Maximum Marks—300

Candidates should attempt ALL questions. Marks carried by each question are indicated against the question.

Answers must be written in Oriya.

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ହଜାର
ଶହ ମଧ୍ୟରେ ପବନ ଲେଖ :- 100

- (କ) ଆମ ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥମୁର ସ୍ଵରୂପ ।
 - (ଖ) ଜ୍ଞାନ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ଗଣତନ୍ତ୍ର ।
 - (ଗ) ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ।
 - (ଘ) ବୃଦ୍ଧିଗତ ଶିକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତା ।
 - (ଘ) ଜଗତୀକରଣ ଓ ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥନୀତି ।

୨. ଯେ କୌଣସି ପାଞ୍ଚଗୋଟି ବିଶିଷ୍ଟ ପଦଘୋଗର ଅର୍ଥ ଲେଖି
ତାହାକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର : - 10

ଲିଙ୍ଗାରେ ହରି ଶବ୍ଦ, ଜପାମାଳି, ହୁଙ୍କାପିଟା, ତେଣା ମୁଣ୍ଡରେ
ଠେଣା, ଚିହ୍ନା ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଭାଲୁ ଧରାଇବା, ଆକାଶ କଇଁଆ ।

୩. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଶେଷୋକ୍ତ ଶ୍ଵରୁପ ସେ କୌଣସି ଦୁଇଟିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା
ଏକଶହ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ : -

$$10 \times 2 = 20$$

- (କ) ଈମିତି ଖେଳରୁ ମହାଭାରତ
- (ଖ) ତିରିଲ୍ୟ ଦୁଇରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଖଣ୍ଡିଆ
- (ଗ) ତିନି ତୁଣ୍ଡରେ ଛେଳି କୁଳୁର
- (ଘ) ହାତୀ ଗଳିଯାଏ ପିମୁଢ଼ି ନ ପଣେ

୪. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସେ କୌଣସି ପାଞ୍ଚଗୋଟି ବହୁପଦକୁ ଏକପଦରେ
ପ୍ରକାଶ କରି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରଃ :-

$$10$$

ବାଲକମାନଙ୍କଠାରୁ ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପିଇବାର ଇଚ୍ଛା,
ଅଧିକାର ନାହିଁ ପହିଁରେ, ଉଚ୍ଚର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ, ଚନ୍ଦ୍ର ତୁଢ଼ାରେ
ଯାହାର, ପାଦରେ ପିଣ୍ଡ ସେ, ସହଜରେ ଯାହା ଲଭ୍ୟ ନୁହେଁ ।

୫. ପ୍ରାୟ ସମୋଜାରିତ ନିମ୍ନ ଶବ୍ଦଗୋଡ଼ି ମାନଙ୍କରୁ ପାଞ୍ଚ ଗୋଡ଼ା
ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଲେଖି ତାହାକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରଃ :-

$$10$$

ତୁଢ଼ା - ତୁଢ଼ା, କୁଟ - କୁଟ, ସ୍ଵବଣ - ଶ୍ଵବଣ, ପ୍ରସ୍ତ୍ର - ପ୍ରସ୍ତ୍ର,
ପାତା - ପାତା, ଅସୀ - ଅସୀ, ଉପାଦାନ - ଉପାଧାନ,
କାଳ - କାଳ ।

୬. ସେ କୌଣସି ପାଞ୍ଚଟିର ଶୁଦ୍ଧରୂପ ଲେଖି ବାକ୍ୟ ଗଠନ କରଃ :-

$$10$$

ସାହାର୍ଯ୍ୟ, ମୂର୍ତ୍ତୀ, ଗଣେଷ, ଉକ୍ତର୍ଷତା, ଦାରିଦ୍ର୍ୟତା, ବାକ୍ୟଦେବୀ,
ଦିବାରାତ୍ରୀ, ଶୃତି ।

୭. ସେ କୌଣସି ପାଞ୍ଚଟିର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖି ବାକ୍ୟ
ଗଠନ କରଃ :-

$$10$$

କମ, ଦୋଷୀ, ଅଧମ, ଉପାୟ, ଆବିର୍ଭାବ, ଦୁଷ୍ଟ, ନବୀନ,
ସାମ୍ୟ ।

୮. ସେ କୌଣସି ପାଞ୍ଚଟି ଶବ୍ଦର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ସମାର୍ଥବୋଧକ
ଶବ୍ଦ ଲେଖି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରଃ :-

$$15$$

ହସ୍ତୀ, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପୃଥିବୀ ପଦ୍ମ, ମଧ୍ୟର, ଶିବ, ପବନ, ମେଘ,
ପକ୍ଷୀ ।

୯. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୁଗ୍ମପଦ ମଧ୍ୟରୁ ସେ କୌଣସି ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଲଗାଇ

ଅର୍ଥଦେୟୋଡ଼କ ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର ।

15

ବନଗିରି, ଅଗନାଅଗନି, ଗଛମାଛ, ଚଙ୍ଗେମସେ, ବାରଦ୍ଵାର
ଶୁଣିପିଣ୍ଠା, କୁକୁରମାଙ୍କଡ଼, ଲୁହଲହୁ ।

୧୦. ନିମ୍ନ ପରିଚ୍ଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ି ଯତ୍ତ ସହକାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର
ଉତ୍ତର ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଲେଖ :- 30

ବେଳେ ବେଳେ ରାସ୍ତା ଘାଟରେ ଗଲା ବେଳେ
ପୁରକମାନଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ - ଭଲ ଚାକିରିଟିଏ
ପାଇଛି, କାମ କିଛି ନାହିଁ । ଚାର ଓ ଗାଡ଼ି ଅଛି । ଆଉ ସବୁ
କଥାଟା ଶୁଣି ଖୁସି ଲାଗେ; କିନ୍ତୁ, କାମ କିଛି ନାହିଁ କଥାଟା
ଶୁଣି ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଲାଗେ । ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଶତ ଶତ ଲୋକ
ନଗ୍ନ, ନିରନ୍ତର ଓ ବାସହୀନ ହୋଇ ବୃକ୍ଷମୂଳେ କିମ୍ବା ଆକାଶତଳେ
ସାରା ଜୀବନ କଟାଇ ଦିଆନ୍ତି, ସେହି ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷିତ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ
ପୁରକର କାମ ନାହିଁ; ପୁଣି କାମ ନାହିଁ ବୋଲି ଏତେ ଆହୁପ୍ରସାଦ !
ତାହେଲେ ବୁଦ୍ଧିବାକୁ ହେବ ଆମ ଜୀବନ ପଞ୍ଚତିରେ କେଉଁଠି
କିଛି ଗଣ୍ଠଗୋଳ ଅଛି । ଯେଉଁ ଦେଶ ଧନସମ୍ପଦର
ସୁଖସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଦୋଳି ଖେଳୁଛି, ସେ ଦେଶରେ ଲୋକଙ୍କୁ
ନିଶ୍ଚାପ ମାରିବା ପାଇଁ ବେଳ ନାହିଁ, ଅଥବ ଯେଉଁ ଦେଶରେ

ଅନୁଭ୍ବାଳାରେ ଉଦର ଜଳୁଛି ଓ ଅନ୍ତିମ ପାଇଁ ପରଦ୍ଵାରରେ ଯେ
ଅଳି କରୁଛି, ସେ ଦେଶରେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକର କାମ ନାହିଁ ।
ଯେଉଁମାନେ ପାଞ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ କିଛି ସମୟ ଜୀବନ
କାଟିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନିଷ୍ଠା ଅନୁଭବ କରିଥିବେ କେତେବେଳେ
କେମିତି ସେଠି ଦେହମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲେ ରୋଗଟା ଯେତେ
କାଟେ ନାହିଁ, ଏକୁଟିଆ ପଡ଼ି ରହିବାଟା ବେଶୀ କାଟେ । କାରଣ
ସେ ଦେଶରେ କାମ ବେଳେ ହସଖେଳ କିମ୍ବା ଗପସପରେ
କେହିଁ ସମୟ କଟାନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ପଡ଼ି ରହିବା ଲୋକକୁ
ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଆମର ଗପସପ, ହସଖେଳ
ଏତେ ବେଶୀ ଯେ ଜୀବନରେ କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ପରି ଜଣା
ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଆମଦେଶରେ ଲୋକ ତାଙ୍କ ଦେଶକୁ ପାଇ ତାଙ୍କୁ
କର୍ମପ୍ରବଣତା ଯେ ଶିଖନ୍ତି ନାହିଁ ତା' ନୁହେଁ; କିନ୍ତୁ ପାହା ସେଠି
ଶିଖନ୍ତି ଏଠି ଭିନ୍ନ ପରିବେଶରେ ସେ ସବୁ ପୁଣି ଭୁଲିଯାନ୍ତି ।
ଅନେକ ସମୟରେ ଉତ୍ସାହର ଅଭାବରେ ଅବସନ୍ନ ହୋଇ
ପଡ଼ନ୍ତି । ଉତ୍ସାହର ଅଭାବ ଦୁଃଖ ଦୁଇଟି କାରଣରୁ । ଗୋଟିଏ
ହେଉଛି, ମଣିଷ ଦେଖେ ଆମର ଏଠି ହାତୀ ଜାଗାରେ ଘୋଡ଼ା

କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଘୋଡ଼ାଟଣା ଗାଡ଼ି ଛେଳି ଗାଣୁଛନ୍ତି । କେହି ସେଇଥିପାଇଁ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେଉନାହାନ୍ତି, ବରଂ ହାତୀ ଜାଗରେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଚେକି ଧରିବାକୁ ବହୁତ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ତେଣେ ହାତୀ କାମ ନପାଇ ଅବସନ୍ନ, ଏଣେ ଘୋଡ଼ା କାମ କରିନପାରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନାତ ମାରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏ ପ୍ରକାର ପରିସିଦ୍ଧ ଯୁବଶକ୍ତିକୁ କେବଳ ଉତୋସାହ କରିଦିଏ ନାହିଁ, ପଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ କରିଦିଏ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ଦିନ ଗୁଣ ଚିହ୍ନା ହେବ, ହାତୀ କାମ ହାତୀକୁ ଓ ଘୋଡ଼ା କାମ ଘୋଡ଼ାକୁ ମିଳିବ, ସେଇଦିନ ସବୁ ଦୂର୍ନୀତି ଛାଏଁ ଛାଏଁ ନଷ୍ଟ ହୋଇପିବ । କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ନିଜ ନିଜ ଶୈତାନରେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏତେ ଅଭିଭୂତ ହେବେ ଯେ ଅନ୍ୟ କଥା ଭାବିବାକୁ ବେଳ ପାଇବେ ନାହିଁ ।

- (କ) 'କାମ କିଛି ନାହିଁ' କଥାଟା ଶୁଣି ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଲାଗେ କାହିଁକି?
 (ଖ) ପାଞ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶରେ ଦେହମୁଣ୍ଡ ସାମାଜିକ ଖରାପ ହେଲେ ରୋଗୀଟିଏ ଏକୁଚିଆ ପଡ଼ି ରହିବାକୁ ଭଲ ପାଏ ନାହିଁ କାହିଁକି ?
 (ଘ) ପାଞ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶରୁ କର୍ମ ପ୍ରବଣତା ଶିକ୍ଷା କରି ସୁନ୍ଦା ଆମ ଦେଶରେ ଯୁବଶକ୍ତିକୁ କାହିଁକି ଉତ୍ସାହ ମିଳେ ନାହିଁ ?

(ଘ) କେଉଁ ଦିନ କିପରି ଏ ଦେଶରୁ ବହୁ ଦୂର୍ନୀତି ଆପେ ଆପେ ଲୋପ ପାଇପିବା କଥା ଏଠାରେ କୁହାଯାଇଛି ?

(ଡ଼) ହାତୀ ଓ ଘୋଡ଼ାର ଅର୍ଥ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କାହାକୁ ବୁଝାଏ?

୧୧. ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କର :-

30

The Mahanadi is pre-eminently the river of Orissa. Few passers-by are aware that this river discharges the greatest volume of water of any in the country during the monsoon. Her delta stretches for 200 km. Out of favour with the pundits for the Buddhist associations that surround her, the great river, after her tortuous course east of the Maikala plateau through the most mineral rich tracts of India, remains without a temple to her credit. The betrayal of one of the nation's prime rivers which unwinds to a length of 900 km ought to caution those who equate orthodox Hindu concerns with the reality that is India.

Her magnificently tangled course through the Eastern Ghats is preceded by the impressive Hirakud dam. As with the Suvarnarekha, a sister stream from the Jharkhand area, these tribal river banks are amongst the most scenically ravishing in India. Today they are threatened by mineral extraction by the most rapacious

means and these opencast mines have sullied the natural beauty of the river banks.

୧୭. ନିମ୍ନ ପରିଷ୍ଠେଦଚିର ସାରାଂଶ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ଶବ ମଧ୍ୟରେ
ଲେଖ । ଏହା ଯଥା ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ନିଜ ଭାଷାରେ ଲେଖା ହେବା
ଆବଶ୍ୟକ । ଲେଖା ଶେଷରେ ଏଥିରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ ସଂଖ୍ୟା
ଉଳ୍ଳେଖ କରିବାକୁ ହେବ ।

40

ଝାନ, କର୍ମ ଓ ବିଚାର ବିନା ଲୁହାର ମଣିଷ ଇଷ୍ଟାତ
ମଣିଷ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଚାର ଅଭାବରେ ମଣିଷ ବଡ଼
ଅବାଗିଆ ଧରେ । ଆମର ଜାତୀୟ ଉଥା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ
ବିଚାରର ଅଭାବ ସ୍ଵର୍ଗ । ଏ ଦେଶରେ ଯିଏ କଲମ ଧରେ ସେ
ମନେକରେ ଜଣେ ବଡ଼ ସାହିତ୍ୟକର ସମ୍ମାନ ତାର ପ୍ରାପ୍ୟ ।
ଯିଏ ରାଜନୀତିରେ ପଶେ ସେ ଧରିନିଏ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବା
ତାଙ୍କୁ ଫାବେ । ଅନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରୀଟିଏ ତାଙ୍କୁ ନକରିବା ଘୋର
ଅନ୍ୟାୟ । ଏ ଦୁଇଟି ଆଧୁନିକ ଉଦାହାରଣ । ସୁଦୂର ଅତୀତରୁ
ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ଭାରତୀୟଙ୍କ ପୂରା ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଇହଲୀଳା
ସମ୍ବରଣ ପରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିବା ପରି ସେମାନଙ୍କ ଆଜ୍ଞା
ବିକଶିତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ତେଣୁ ମୁକ୍ତି ଆଜ୍ଞା ପରମାତ୍ମାର

ମିଳନ ଚିନ୍ତା, ଭଜନ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବା ଛଡ଼ା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ଅନ୍ୟ କାମ ସବୁ ବୃଥା । କଳା, ସାହିତ୍ୟ, ଝାନ, ଉତ୍ସମ ବୁଦ୍ଧି
ବିଚାର ଇତ୍ୟାଦି କି ତୁଙ୍କ ମୁକ୍ତି ଆଗରେ ! ଆଉ କୁଆଡ଼େ
ନଚାହିଁ, ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୁଁ ଚାଲିବି ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ସହିତ
ଲୀନ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ । ଗୋଟିଏ ଜାତିର ସାଧରଣ ଲୋକସବୁ
ଯଦି ଏହିପରି ଜଥା ଘୋଷି ହେଉଥାନ୍ତି ଓ ଏହାକୁ ଧର୍ମ କୁହାଯାଏ,
ତେବେ ସେ ଧର୍ମ ଯେତେ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୂର ହେବ ସେତେ ମଙ୍ଗଳ ।
ଏହି ଯୋଗୁ ଅରାଜକତା ଆସୁ ପଛେ, ବିଶୁଙ୍ଗଳା ଭିତରୁ ନୁଆଁ
ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରି ଜାତି ଉଠିବାର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ
ଏହି ରୂପରେ ବଞ୍ଚିଥିବା ଯାଏ ଉନ୍ନତି ଅସମ୍ବନ୍ଧ ।

ବିବେକାନନ୍ଦ ରୋକ୍ତୋକ୍ ଭାଷାରେ ବାରମ୍ବାର କହିଲେ,
ଭାରତବାସୀଙ୍କୁ ତାମସିକତା ଘୋଟିଛି । ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ
ଉଦ୍ବୋଧନ ଦେଲେ - ତେଜ ପ୍ରକାଶ କର, ପୌରୁଷ ଦେଖାଆ,
ଖାଇପିଲ ମଣିଷ ପରି ଦିଶ, ଆଗ କିଛି ବିଳାସ କଲ ! ମୁକ୍ତିପୂର୍ବି
କଥାରେ ତପମାନଙ୍କରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରାଇବା ଅନାବଶ୍ୟକ । କାରଣ
ତାମସିକତାରୁ ଉଠି ପ୍ରଥମେ ରାଜସିକ ସ୍ତରକୁ ଆସିବାକୁ ହେବ ।
ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନରେ ପ୍ରହେଲିକା ଘଟିପାରେ । ଏପରି ଘଟଣା

କୋଟିକରେ ଗୋଟିଏ ଘଟିବା ସମ୍ଭବ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ଜାତି
କିପରି ତାମସିକତାରୁ ତେଣୁ ସାହିକ ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବ ?
ତାମସିକତାକୁ ଦେଖି ନପାରିବା ବୋଧହୁଏ ତାମସିକତାକୁ
ହଟାଇବାର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ।

ଆଜି ଭାରତବର୍ଷର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ? ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କୃତି
ସତେ କି ତାଳ ଦେଇ ତଳକୁ ଖସି ଚାଲିଛନ୍ତି । ବଡ଼ ବଡ଼
ନେତା, ଅଧିକାରୀ, ଧନୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ହାତମୁଠାରେ ରଖିଥିବା
ଭଣ୍ଡଗୁରୁ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଚିକଟ, ବିକୁଠିବା ବାବାମାନେ
ହୋଇଛନ୍ତି ଧର୍ମର ରକ୍ଷକ । ଶପ୍ତା ଅଶ୍ଵିଳ ସିନେମା ହୋଇଛି
ସଂସ୍କୃତିର ରକ୍ଷକ । ମାନସିକ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ସୀମାରେଖା ତଳେ
ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟ ଲୋକେ ବଞ୍ଚିବା ଗଣତନ୍ତ୍ରର ବଡ଼ ବିପଦ ।
ଅଧିକାରମତ୍ତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମଭୟ ଦେଖାଇ କୁକର୍ମରୁ ନିବୃତ୍ତ
କରିଛେବ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତବାସୀ ଦୂଦୟରେ ଅସଲ
ଧର୍ମଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଲେ ଏକ ଭୂମୁର୍ଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଅନ୍ତା -
ଏଥିରେ ସଦେହ ନାହିଁ; ମାତ୍ର ଏପରି ଉମ୍ରଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର
ନିର୍ବୋଧ ସ୍ଵପ୍ନ ଆମର ଶାସ୍ତ୍ର ଦୂର ହୋଇଯିବା ଉଚିତ । ଭୂମୁର୍ଗ
କଥା ପଛକୁ ଥାଉ, ଉକ୍ତଚ ଲାଞ୍ଚ, ମିଛ, ଚୋରୀ, ନାରୀ ଇତ୍ୟାଦି

ଆଗ କମ୍ବ ! ମଣିଷମାନେ ଚିକିଟ ମାର୍ଜିତ, ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ଓ
ରୁଚିସଂପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତା । ଗୋଟିଏ ସାଂସ୍କୃତିକ ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା
ଆଜି ଦେଶ ପକ୍ଷରେ ଜରୁଗା ହୋଇପାରିଛି । ଆମର ସଦେହ,
ଭାରତ ବର୍ଷର ଦୀର୍ଘ ଇତିହାସ ଭିତରେ ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ମାନ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଥରୁଟିଏ ମଧ୍ୟ ବିଧିବନ୍ଦ
ଉଦ୍ୟମ ହୋଇନାହିଁ ।

ଥରେ ବିବେକାନନ୍ଦ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହିଥିଲେ -
କୀର୍ତ୍ତନ କରୁଥିବା ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରବଳ ଭାବୋକ୍ତ୍ଵାସ
ହୁଏ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ରସାତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ନ୍ତି ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅଭାବରେ କୌଣସି ଉଚ୍ଚ ଭାବ ବା ଉଚ୍ଚ ଚିତ୍ତାକୁ
ପ୍ଲାୟୀ ଭାବେ ରଖିବୁଏ ନାହିଁ । ବିଚାର ଓ ଝାନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁମିତ
ଘଷାମଜା ହେଉଥିବା ଚିତ୍ର ଭୂମିରେ କେବଳ ଉଚ୍ଚ ଭାବ, ଉଚ୍ଚ
ଚିତ୍ତା ବିଶ୍ଵାମ କରିପାରେ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଅନେକ ମହାପୁରୁଷ
ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଏ ଜାତି
ହାବେଳି ପରି ଉଠିଛି ଆଉ ସେମିତି ଖସିଛି । ତୁମ୍ଭକ ପାଖରେ
ଥିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁହାର ତୁମ୍ଭକତ୍ତ ଆସିପାଏ । ତୁମ୍ଭକ ଦୂରେଇ
ଗଲେ ତାହା ପୁଣି ସାଧାରଣ ଲୁହା । କିନ୍ତୁ ଇଷ୍ଟାତ ତୁମ୍ଭକ

ପାଖରେ ରହିଲେ ତାଠାରେ କିଛି ସ୍ଥାୟୀ ବୁମୁକତ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟି ଦୁଃ ।
ଜ୍ଞାନ, କର୍ମ ଓ ବିଚାର ବିନା ଲୁହାର ମଣିଷ ଇଷ୍ଟାତ ମଣିଷ
ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଜାତିର ବିଚାର ଦୂର୍ବଳ ଥିବ,
ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ଶ୍ରୁତା ନଥିବ; ପ୍ରାଣ, ହୃଦୟ ମନ୍ତ୍ରିଷ ସଂଙ୍କୁଚି
ପାରଥିବ; ତଥାପି ଜାତିର ଧର୍ମଭାବ ବଢ଼ିପାରିବ - ଏପରି
ଆଶା ନକରିବା ଚରମ ନିର୍ବୋଧତା । ବରଂ ବିଚାର ମରିଗଲେ,
ଜ୍ଞାନଦୀପ ସବୁ ନଜିଲେ ଧର୍ମ ରିତରକୁ ନାନା ଆବର୍ଜନା
ପଣି ଆସେ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ହୃଜାରେ ବର୍ଷ ଧରି ଏହିକଥା
ଘଟିଆସିଛି ।